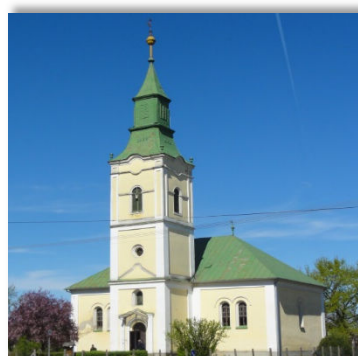
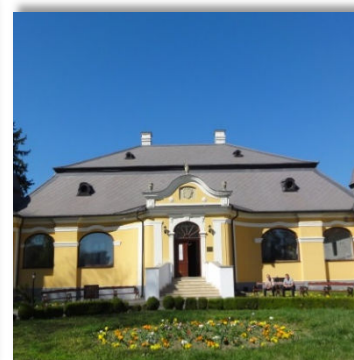

Vásárosnamény Város Településrendezési Tervének készítéséhez

Megalapozó
vizsgálatok

*„Helyzetelemző,
helyzetértékelő
dokumentum”*

Tervező:

URBAN Linea
Tervező és Szolgáltató Kft.
(C-15 – 1140)

2019.

Külzetlap

Településrendező tervező:

.....
Labbancz András
okl. településmérnök
terület-, és településfejlesztési
szakértő
TT-15 – 0378

Tervező munkatárs:

.....
Ugochukwu Georgina
településtervező,
terület- és településfejlesztési
szakértő

Társadalompolitikai szakértő:

.....
Papp György
társadalompolitikai szakértő

Ügyvezető igazgató:

.....
Labbancz András

Tartalomjegyzék

Külzetlap

Tartalomjegyzék

2.	HELYZETELEMZŐ MUNKARÉSZ	4
2.1.	A vizsgálati tényezők elemzése, egymásra hatásuk összevetése	5
3.	HELYZÉTÉRTÉKELŐ MUNKARÉSZ	10
3.1.	Helyzetelemzés eredményeinek értékelése, szintézis	11
3.1.1.	A folyamatok értékelése	11
3.1.2.	A település és környezetének fejlesztését befolyásoló külső és belső tényezők összefoglaló értékelése	13
3.1.3.	A településfejlesztés és- rendezés kapcsolata	20
3.2.	Probléma- és értéktérkép	21
3.2.1.	Problématérkép	21
3.2.2.	Értéktérkép	22
3.3.	Eltérő jellemzőkkel rendelkező településrészek	23
3.3.1.	A településrészek kijelölése, pontos lehatárolása, a lehatárolás indoklása, térképi ábrázolása, a lehatárolt településrészek rövid bemutatása	23
3.3.1.1.	Vásárosnamény (1. városrész)	26
3.3.1.2.	Gergelyugornya (2. városrész)	26
3.3.1.3.	Vitka és Perényi tanya (3. városrész)	28
3.3.2.	Szegregált vagy szegregációval veszélyeztetett területek lehatárolása, térképi ábrázolása és helyzetelemzése (potenciális akcióterületek)	29
3.3.3.	Egyéb szempontból beavatkozást igénylő területek lehatárolása, térképi ábrázolása és helyzetelemzése (potenciális akcióterületek)	31

2. HELYZETELEMZŐ MUNKARÉSZ

2.1. A VIZSGÁLT TÉNYEZŐK ELEMZÉSE, EGYMÁSRA HATÁSUK ÖSSZEVETÉSE

Vásárosnamény Magyarország északkeleti részén, az Észak-alföldi régióban, Szabolcs-Szatmár-Bereg megyében található. A megye speciális geopolitikai helyzete a határmentiségből adódik: Romániával, Ukrajnával és Szlovákiával határos. A város a beregi térség központja, a Tisza, Szamos és Kraszna folyók találkozásánál, az ukrán határtól 20 kilométerre, megyeszékhelytől, Nyíregyházától 50 kilométerre.

Vásárosnamény a Tisza, Szamos, a Kraszna és a Túr folyók találkozásánál fekszik. Az országban az egyetlen olyan város, amely közigazgatási területén négy folyó található. Ez lehetőség és felelősség is egyben.

A Bereg Szíve

A város a beregi térség oktatási, kulturális, egészségügyi, gazdasági, kereskedelmi, idegenforgalmi és közlekedési centruma.

Vásárosnamény Város logója

VÁSÁROSNAMÉNY
A B E R E G S Z Í V E

(Forrás: önkormányzati adatszolgáltatás)

Itt található a Felső-Tisza vidék legjobb adottságú Tiszai szabad strandja. A város kiemelkedő látványossága a tájegység páratlan régészeti, néprajzi értékeit és történetét bemutató Beregi Múzeum. A turisták által is elismert gyűjteményének 2007-től a felújított Tomcsányi-kastély ad otthont.

Vásárosnamény járási központ. A Beregi Többcélú Önkormányzati Társulás (BEREGTÖT) székhelyeként 27 település problémáival is kell azonosulnia. Társulási szinten működik az orvosi ügyelet és a Család-és Gyermejkölési Szolgálat, a Család- és Gyermejkölési Központ, a Beregi Mesevarázs-birodalom Bölcsőde, és mikrotársulás keretében történik az óvoda működése.

Vásárosnamény településhálózatban betöltött szerepe

Vásárosnaménynak nincs jelentős régiós szerepköre, de Kisvárda (lakónépessége 2020. január 1-én 15 671 fő) és Mátészalka (lakónépessége 2020. január 1-én 16 152 fő) fizikai közelsége miatt Szabolcs – Szatmár – Bereg megye régiós szinten meghatározó települései közé sem tartozik. Azonban a megyén belül a Nyírségi városgyűrű keleti ívén kiemelhető négy település között említendő: Kisvárda vonzaskörzete kiterjed a záhonyi járásra, a kemecsei és vásárosnaményi járás egy részére, a Borsod-Abaúj-Zemplén megyében lévő Bodroghözre, Mátészalka pedig a fehérgyarmati, csengeri járásra, valamint a baktalórántházai, vásárosnaményi és nyírbátori járás peremrészeire van hatással. Nyírbátor és Vásárosnamény térségi vonzóhatása is erősebben érvényesül, mint egy átlagos járásközponté.

Vásárosnamény elsősorban közlekedési kapcsolatai (M3) révén fejlődik, a tervek szerint a térségben lesz az M3 és az M34 gyorsforgalmi út csomópontja.

Az M3-as autópályára felhajtó forgalom a Tisza folyótól keletre, a teljes beregi térség irányából, valamint a 4115.sz. úton Záhony irányából a településen keresztül jelentős átmenő forgalommal terheli a belvárost. Közlekedési szempontból jól megközelíthető a 4. számú főút, valamint a Budapest-Záhony vasútvonal igénybevételével.

A hatályos megyei területrendezési terv javaslatai szerint a város a Nyírségi–Szatmári–Beregi város csoport (Nyírbátor, Mátészalka, Vásárosnamény, Fehérgyarmat, Baktalórántháza) fontos tagja. A Nyírségi–Szatmári–Beregi város csoport lazább kapcsolatokkal rendelkező, kb. 85-90 ezer főt magába foglaló térség. Az együttműködés szükségességét Mátészalka, Nyírbátor, Vásárosnamény, Fehérgyarmat és Baktalórántháza városok viszonylagos közelsége, a kedvező és folyamatosan javuló közlekedés-földrajzi pozíciója (közúti, vasúti vonalak, csomópontok magas száma), a gazdaság és az ingázás együttesen határozza meg. Jelentősebb együttműködés a városok között nem ismert, így ennek erősítése kiemelten fontos. A járásszékhely szerepköréből adódóan számos olyan (köz)szolgáltatással rendelkezik, aminek köszönhetően központi funkciókat biztosít a környező települések lakói számára is.

A kedvezményezett járások besorolásáról szóló 290/2014. (XI. 26.) Kormányrendelet a komplex fejlettségi mutató alapján a komplex programmal fejlesztendő 36 járás közé sorolta (az ország 197 járása közül a 19. legrosszabb helyzetben lévő járás). A Vásárosnaményi járást 2 város és 26 község alkotja – alapvetően ezek a települések tekinthetők Vásárosnamény vonzáskörzetének.

A határmentiség a gazdaság szempontjából részben előnyös, mivel lehetőséget biztosít többfajta határon átnyúló együttműködésre, azonban a periférikus elhelyezkedés miatt hátrányként is értelmezhető.

Vásárosnamény társadalmi folyamatai

A Vásárosnaményi járás lakónépességének 22,3%-át tömöríti Vásárosnamény Város. A járás másik városi jogállású településén, Nyírmadán él a járás lakónépességének 12,6%-a. Tarpa Nagyközség a járási lakosok további 6,8%-át tömöríti. Nyírmada és Tarpa sem népességszámával, gazdasági súlyával nem jelentősek, így a járás valóban egypólusú, valós társadalmi/gazdasági székhelyének Vásárosnamény tekinthető.

Vásárosnamény népessége csökkenő tendenciát mutat. A 2020. január 01-ei eszmei időpontban 8515 főre csökkent a lakónépesség. Ennek oka a negatív irányba mozduló természetes szaporodás (természetes fogyás) és a migráció. Vásárosnamény Városban a 2019. évben az élve születések száma 95 fő, míg a halálozások száma 102 fő volt, és az elmúlt időszakban tendencia szerűen negatív értéket vesz fel a település természetes szaporodás-fogyás mutatója. A 2019. évben a belföldi odavándorlások száma (állandó és ideiglenes vándorlás együtt) 436 eset, míg a belföldi elvándorlások száma (állandó és ideiglenes vándorlás együtt) 650 eset volt. Sajnos Vásárosnamény esetében jelentős a negatív vándorlási egyenleg miatti népesség-veszteség.

A város lakónépessége öregedő korstruktúrát mutat, ami hatással van a különböző oktatási, egészségügyi és szociális szolgáltatások iránti keresletre: a humán infrastruktúra és a közszolgáltatások hosszú távú tervezésekor az önkormányzatnak figyelembe kell venni a várható demográfiai folyamatokat.

A népesség képzettségi szintje egyértelműen javuló tendenciát mutat, de a munkaerő-kínálat nem igazodik teljes mértékben a jelenlegi és a potenciális munkaadók elvárásaihoz. Ennek érdekében megfelelő képzési-oktatási portfólióra, valamint az összes érdekelt szereplő

(önkormányzat, KLIK, munkaügyi kirendeltség, munkaadók stb.) szoros, formalizált együttműködésére van szükség.

Vásárosnamény szerepel a kedvezményezett települések besorolásáról és a besorolás feltételrendszeréről szóló 105/2015. (IV. 23.) Korm. rendelet jelentős munkanélküliséggel sújtott településeinek listáján. Azok a települések tartoznak ide, amelyekben a munkanélküliségi ráta meghaladja az országos átlag 1,75-szeresét. A 2020. évi adatsor alapján Vásárosnamény Városában a hivatalos nyilvántartás alapján a munkanélküliségi mutatója több, mint 7%-os átlagértéket hoz.

Vásárosnamény intézmény-rendszere (közszolgáltatások) és városüzemeltetés

A humán közfeladatok és a közszolgáltatások ellátását az önkormányzat tudatos és átgondolt módon tervezi és valósítja meg, így a város minden lakosa számára biztosított a magas minőségű szolgáltatások elérhetősége – az egyenlő hozzáférés elvének érvényesítésével. Az intézmények egy részének infrastrukturális fejlesztése, felújítása az elmúlt években megtörtént, illetve a még szükséges beruházások előkészítése folyamatban van.

A köznevelési rendszer legfontosabb célja városfejlesztési szempontból, hogy a vállalkozások számára szükséges munkaerő rendelkezésre álljon. Vásárosnaményban és térségében ezt a célt három általános iskola, egy gimnázium, egy szakközép és szakképző iskola, valamint egy kollégium szolgálja. A Kisvárdai Tankerületi Központ a Vásárosnaményi Eötvös József Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola, a Vásárosnaményi II: Rákóczi Ferenc Gimnázium és a Babus Jolán Középiskolai Kollégium fenntartói és működtetői feladatait látja el.

A Baptista Szeretetszolgálat Egyház fenntartásában működő Lónyay Menyhért Baptista Technikum és Szakképző Iskola biztosítja a helyben elérhető szakképesítést (kereskedelem, rendezet és közszolgálat, informatika és távközlés, gépészet, turizmus – vendéglátás és élelmiszeripar ágazatokban).

Szociális szolgáltatások terén a városban működő Humán Szolgáltató Központ számos alap- és szakosított ellátást lát el. Az egészségügyi ellátás volumene megfelelő, az összesen öt háziorvosi körzet, a háziorvosi ügyelet, a kórház és a négy gyógyszertár kiszolgálja a településen és környékén élőket. kórházban számos szakrendelés is működik.

Vásárosnamény gazdasága

Vásárosnamény a szabad vállalkozási zónák létrehozásának és működésének, valamint a kedvezmények igénybevételeinek szabályairól szóló 27/2013. (II. 12.) Korm. rendelet alapján szabad vállalkozási zónává kijelölt település, ami elsősorban foglalkoztatás-bővítésre irányuló többletforrásokat jelenthet a város és az itt működő vállalkozások számára.

Vásárosnaményban jelentősebb külföldi működő tőke a gyümölcsfeldolgozásban (Agrana-Juice Magyarország Kft.) van és korábban a textiliparban (ARJ Ruhagyár Zrt. korábban Berwin Ruhagyár Rt.) volt jelen. Sajnos az ARJ Ruhagyár Zrt. (1183 Budapest, Tóth Árpád út 1/a) gyakorlatilag csődöt jelentett a 2020. évben, komoly foglalkoztatóval lett szegényebb Vásárosnamény Városa.

Az egy lakosra jegyzett tőke értéke is jelzi a település helyi gazdaságának erejét, míg a településen ennek értéke a 2017. évben 340.-eFt volt, addig a Szabolcs-Szatmár-Bereg megyei átlagérték 233,7.-eFt volt. Megjegyzendő, hogy a Szabolcs-Szatmár-Bereg megyei átlagérték szignifikánsan elmarad a hasonlóan 2017. évre számított magyarországi átlagnak, mely

1.473,2.-eFt volt, míg a közeli Nyíregyháza MJV 415,8.-eFt értéke is szignifikánsan elmarad az országos értékektől.

Járási kitekintésben a gazdasági szerepkört tekintve a központi státuszt támasztja alá, hogy a járás működő vállalkozásainak közel 50%-a Vásárosnaményban működik, az egy lakosra jutó bruttó hozzáadott érték pedig csaknem duplája a járási értéknek. A földhasználatban az erdő művelési ág dominál, ezt a szántó művelődési ág követi. A térségre leginkább a mezőgazdasági tevékenység jellemző, az ipari tevékenység nem jelentős. Az iparban meghatározó cégek a faipar és bútorgyártás, az almafeldolgozás, a textilipar, valamint a fémtömegcikk gyártás területén tevékenykednek.

A turisztikai vendégforgalom a kedvező adottságok (Tomcsányi-kastély – Beregi Múzeum, Szilva Termál- és Wellnessfürdő, Atlantika Vízi Vidámpark, Tiszai szabad strand) ellenére az elmúlt években kedvezőtlenül alakult: a szállásférőhelyek, a vendégek és a vendégéjszakák száma egyaránt csökkent.

Az Önkormányzat gazdálkodása, településfejlesztő munkássága

Az önkormányzati feladatellátási rendszer nagymértékben átalakult, ezen változások átalakításával összefüggő változások a költségvetést nagy mértékben érintették. A feladatátrendeződés nagy arányú forráscsökkenéssel járt. A korábbi feladatok egy része az államhoz került, és eddig az önkormányzatoknak átengedett források nagyobb része, illetve egyéb, feladathoz szorosan nem kötődő támogatások egy része is átirányításra került a központi költségvetésbe.

Az önkormányzati hivatali feladatok nagymértékben átkerültek a kialakított kormányhivatali rendszerbe. A Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Kormányhivatal Vásárosnaményi Járási Hivatalához tartozó települések: Aranyosapáti, Barabás, Beregdaróc, Beregsurány, Csaroda, Gelénes, Gemzse, Gulács, Gyüre, Hetefejércse, Ilk, Jánd, Kisvarsány, Lónya, Márokpapi, Mátyus, Nagyvarsány, Nyírmada, Olcsva, Pusztadobos, Tarpa, Tákos, Tiszaadony, Tizsakerecseny, Tiszaszalka, Tiszavid, Vámosatya, Vásárosnamény. A 2020. évben megszüntetésre kerül a megyeszékhely járási hivatal kategória, a megyeszékhelyeken ellátott feladatok visszakerülnek a megyei kormányhivatalokhoz. Mindezzel a járási hivatalok kizárólag járási szintű ügyekkel foglalkoznak majd, a megyei szintű ügyeket ugyanakkor a fővárosi és megyei kormányhivatalok látják el.

A helyi önkormányzatok széles feladat- és hatásköri rendszer megmaradt, de az ágazati jogalkotás eredményeként számos, korábban az önkormányzatok által nyújtott közszolgáltatás került állami szervekhez. Többek között az oktatási intézmények fenntartása, működtetése (Vásárosnamény esetében Vásárosnaményi Eötvös József Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola, a Vásárosnaményi II: Rákóczi Ferenc Gimnázium és a Babus Jolán Középiskolai Kollégium a Kisvárdai Tankerületi Központ fenntartásába került), a középfokú egészségügyi ellátás (a Vásárosnaményi Kórház fenntartója az Állami Egészségügyi Ellátó Központ), a szakosított ellátást biztosító szociális intézmények. Ma már a korábban jegyző által ellátott államigazgatási hatáskörök közel 50%-át a járási hivatalok látják el.

Vásárosnamény esetében is fontosak azok a társulások, melyek segítségével a lakosság számára fontos közszolgáltatások több településre kiterjedően már működtethetők hatékonyan, magasabb szakmai színvonalon, költségtakarékosan, a méretgazdaságossági követelmények szem előtt tartásával (Beregi Többcélu Kistérségi Önkormányzati Társulás; Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Szilárdhulladék-gazdálkodási Társulás; Vásárosnamény Város,

valamint Jánd, Kisvarsány, Olcsva Községek Óvoda Fenntartó Társulása; Jánd – Vásárosnamény - Gergelyugornya Víziközmű Beruházási Társulás).

Önkormányzat által fenntartott intézmények (Vásárosnamény Humán Szolgáltató Központ, Beregi Múzeum, Balázs József Városi Könyvtár és Művelődési Központ, Vásárosnaményi Közös Önkormányzati Hivatal) megfelelően működnek, gazdálkodásuk stabil.

Épített környezet

Vásárosnamény város település-szerkezetének kialakulásában meghatározó szerepet játszott földrajzi elhelyezkedése, valamint a Tisza jelenléte és szabályozása. A város három, egymástól jól elkülöníthető kis tájegység jellegzetességeit hordozza magán. Gergelyugornya jellegzetes beregi település, Vitka tipikus Szatmári település, míg Vásárosnamény kisvárosi központjával a szabolcsi és nyírségi tájegység jellegzetességeit hordozza magán, amely mindmáig megőrizte eklektikus stílusú belvárosának kisvárosi hangulatát. Megtalálhatjuk a hagyományos soros beépítésű szalagtelkeket, utcáiban a virágos előkertes házakat, és a gazda jómódját hirdető villaszerű épületeket, amelyek idegenek a Bereg építészetétől. Az épületállomány állapota átlagosnak, vagy az alattinak tekinthető. A leromlott állagú épületek száma bár nem kirívó, de összességében számottevő. A lakásállomány legnagyobb része 1945 utáni, ez viszonylag kedvező. Az ezredfordulót követően épület lakások viszont a 10%-ot sem érik el. A folyamatos megújulás, átépülés tendenciája az 1990-es évektől észrevehetően lassul, ami jelentősen befolyásolja a település épített környezetének megítélését.

Vásárosnamény gazdag építészeti hagyománnyal rendelkezik, ami a XX. század eleji polgári városfejlődési korszakban gyökerezik. Az ekkor épült középületek, egyházi épületek, gazdag homlokzati ornamentikával bíró bérházak ma is meghatározó épületei a város arculatának. A Szabadság téren meghatározó a történetileg kialakult zárt sorú beépítés.

A településen műemléki védettségű épületek találhatók meg: Református templom (műemléki törzsszám: 6241; hrsz: 1034, Szabadság tér 2.); Egykori Tomcsányi-kastély (műemléki törzsszám: 6240; hrsz: 137/5, 137/2, 137/3, 137/4, 138, Szabadság tér 26.); Eötvös-kúria (műemléki törzsszám: 10873; hrsz: 969, Jókai út 59.); Római katolikus templom (műemléki törzsszám: 1544; hrsz: , Damjanich utca); Lakóház (műemléki törzsszám: 6243; hrsz: 1890/2,, Kazinczy utca 1.).

3. HELYZETÉRTÉKELŐ MUNKARÉSZ

3.1. A HELYZETELEMZÉS EREDMÉNYEINEK ÉRTÉKELÉSE, SZINTÉZIS

3.1.1. A folyamatok értékelése

Vásárosnamény (és gyakorlatilag térsége) lakossága demográfiai szempontból erodálódik, azaz öregedő korstruktúra, természetes fogyás, kedvezőtlen migrációs folyamatok jellemzik. Ezen folyamatok kihívás elé állítják a szociális ellátó és oktatási nevelési rendszert, mivel képessé kell válniuk rugalmasan reagálni a változó kapacitás igényekre, továbbá a munkaerőpiac stabilitását is veszélyezteti, és közvetett módon az önkormányzat gazdálkodására is hatással van.

A település és vonzáskörzetének gazdasági fellendüléshez átgondolt befektetés-ösztönzési tevékenység szükséges, amely magában foglalja a – jelenleg részben hiányos – üzleti infrastruktúra megteremtését is. A városvezetés jelentős lépéseket tett az üzleti infrastruktúra minőségének és volumenének növelése érdekében. A város jelentős nagyfoglalkoztatója, a ruhagyár megszűnése prognosztizálhatóan komoly kihívás elé állítja majd a helyi munkaerőpiacot.

Vásárosnamény egyik ellentmondásos adottsága a határmenti fekvés. Ez egyfelől periférikus státust jelent, másfelől lehetőségeket a határon átnyúló gazdasági kapcsolatok élénkítésére, a kedvező logisztikai helyzet kiaknázására, amely az autópálya és a tervezett, Záhony irányába tartó autópálya kiépítésének köszönhetően folyamatosan javulhat.

Szabolcs – Szatmár – Bereg megye jelentős település együttesét adó Nyírségi–Szatmári–Beregi város csoport (Nyírbátor, Mátészalka, Vásárosnamény, Fehérgyarmat, Baktalórántháza) harmonikus fejlődése is csak akkor biztosított, ha Vásárosnamény Városa is sikeresen erősíti helyi gazdaságát.

Vásárosnamény Város Önkormányzata a 2014-2020-as Európai Unió ciklusban számos jelentős beavatkozást hajtott végre. A városvezetés minden lehetőséget igyekszik megragadni annak érdekében, hogy a települést a fejlődés pályáján tarthassa. A kedvezőtlen társadalmi folyamatok ellensúlyozása, a helyi humán infrastruktúra minőségének biztosítása, a helyi gazdaság további erősítése érdekében jelentős beruházások, fejlesztések valósultak meg. Ezen fejlesztésekre alapozva a városvezetés további beavatkozások megvalósítását tervezi.

A társadalmi folyamatok optimalizálása érdekében a helyi fiatalok, fiatal családok helyben tartása, számukra megfelelő munkaerő-piaci és lakhatási körülmények biztosítását célozta a „Gólyafészek - Vásárosnamény fiataljainak helyben maradásáért” című projekt, amely komplex programként különböző elemekből állt, a célcsoporttagok tulajdonában lévő ingatlanok felújítása, a személyre szabott felkészítésük, fiatalok életpálya-tervezését segítő helyi szolgáltatások nyújtása tématerületeket ölelt fel.

A humán infrastruktúra fejlesztését érdekében több meghatározó beavatkozás is szolgált. A „Vásárosnamény Város Hétszínvirág Óvodai telephely komplex fejlesztése” című beruházás során az óvoda férőhelybővítése, a szükséges infrastruktúra-, és eszközfejlesztéssel minőségi nevelés megteremtéséhez szükséges feltételek biztosítása valósult meg.

Leromlott városi területek rehabilitációja tárgyban a város egyik szegregátumának fejlesztése is megtörtént.

Vásárosnamény Város gesztorálásával valósult meg a „Humán szolgáltatások fejlesztése Vásárosnaményban és térségében” című projekt, melyben konzorciumi tagokként vett részt Olcsva, Nagydobos, Szamoskér, Szamosszeg települések. A program megvalósítása kiterjedt a humán közszolgáltatások terén jelentkező szakemberhiány csökkentésére, a hátrányos helyzetű csoportok foglalkoztathatóságra való felkészítésére, a munkaerőpiacon való

megjelenésük elősegítésére, a helyi kisközösségek társadalom szervező szerepének és az érintett települések megtartó képességének megerősítésére.

A helyi gazdaság további megerősítéséhez szükséges az üzleti infrastruktúra fejlesztése, ezt a célt szolgálta az „Iparterület fejlesztése Vásárosnaményban” című projekt, mely a város délnyugati részén a 41-es számú főútvonal melletti iparterület alap infrastruktúrájának kialakítását célozta.

A helyi gazdaság korábban jelentősebb eleme volt a turisztikai szektor, annak újbóli megerősítése érdekében több előremutató beavatkozás is megvalósul. „A vásárosnaményi Eötvös-kúria és környezetének rekonstrukciója” című projekt egyaránt szolgálja a kúria közvetlen környezetének minőségi fejlesztését, így a helyi lakosság komfortérzetét növeli, másrészt turisztikai attrakció-fejlesztést is tartalmaz.

A klímaváltozás ellensúlyozása érdekében jelentős számú energetikai célú felújítás valósult meg Vásárosnaményban. Fejlesztésre került a II. Rákóczi Ferenc Gimnázium, Eötvös József Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola, a Szilva Fürdő, az Óvoda, az Idősek otthona, a Könyvtár, az Önkormányzati Hivatal egyes épületei.

Az Önkormányzat mellett további szereplők is jelentős fejlesztéseket hajtanak végre a településen. Kiemelendő a Nyíregyházi Egyházmegye, amely új görög katolikus Bölcsőde létrehozásával törekszik színesíteni a helyi gyermek nevelés-oktatás rendszerét. A város és térségének lakosságának szociális gazdasági komplex esélyteremtő társadalmi felzárkóztatása érdekében több civil szervezet, egyesült végzi sikeresen tevékenységeit. A Beregi Többcélú Kistérségi Önkormányzati Társulás mellett többek között a Beregi Ifjúságért Közművelődési és Szabadidő Egyesület, a Fiatalok Kulturális Szövetsége, a FIX Közösségi, Társadalmi, Gyártó és Szolgáltató Szociális Szövetkezet is aktív.

A Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Kórházak és Egyetemi Oktatókórház fenntartásában működő Vásárosnaményi Kórház is jelentős fejlesztések tárgya volt az elmúlt időszakban.

A helyi gazdasági szereplők javarészt termelési kapacitásainak bővítését és épületenergetikai fejlesztéseket célzó beruházásokat hajtottak végre. Sajnos a helyi gazdasági szereplők körében alacsony a K+F+I potenciál, ilyen típusú fejlesztés igen kevés számú azonosítható be Vásárosnaményban.

Vásárosnamény Város Önkormányzata jelen Megalapozó vizsgálatban feltártak figyelembe vételével készíti el a város Településfejlesztési Konceptióját, amely mentén biztosítható annak további erősödése.

3.1.2. A település és környezetének fejlesztését befolyásoló külső és belső tényezők összefoglaló értékelése

A folyamatok értékelése során feltérképezzük azokat a témaköröket, amelyek települési szinten a megoldandó problémákat mutatják be. Ezek jellemzően nem csupán egy szakághoz köthetőek, többnyire szakágakon átívelő, több témakört felölelő problémák, megoldásuk komplex szemléletet igényel. A megjelenő folyamatok többsége a helyzetelemző munkarészben több szakág elemzésében is megjelent. A SWOT fejezetben kerülnek felsorolásra nevezettek.

SWOT analízis – Erősségek, Gyengeségek

Erősség	Gyengeség
Települési térségi szerepkör, hatósugár (Településhálózatban betöltött szerep)	
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Élő települési hagyományok, határozott településkarakter megléte. A Bereg Szíve imázssal gyakorlatilag összeforrt elemek: Termálfürdő. Gergelyugornyai tiszai szabad strand, Sétahajózás. Vendégszerető emberek. Gasztronómiai hagyományok. Szilva. Szilvaút. Szilvalekvár. Szilvágombóc. Szilvapálinka. Alma. Gyümölcslekvárok. Kézművesség. Fesztiválok. Védett platánfa-sor. ▪ Szabolcs – Szatmár – Bereg megye jelentős település együttesét adó Nyírségi–Szatmári–Beregi város csoport (Nyírbátor, Mátészalka, Vásárosnamény, Fehérgyarmat, Baktalórántháza) fontos tagja. ▪ Kórháza jelentős körzetet lát el. ▪ A járás (bizony tekintetben járási határokon átnyúlóan is) térsége egészségügyi, szociális, oktatási és kulturális központja Vásárosnamény. ▪ A város közlekedés-földrajzi elhelyezkedése (M3 autópálya, határ közelség) kiemelten jó. ▪ Két vasútvonal jelenléte egy vasútállomással és 2 megállóhellyel ▪ A hazai kisvárosok funkcióellátottságánál lényegesen jobb ellátottság jellemzi. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Nem kellően kihasznált a határ közelsége. ▪ Nem kellően formalizált gazdasági, turisztikai kapcsolatrendszer a térségi településekkel. ▪ A településen nem található felsőoktatási intézmény vagy annak kihelyezett tagozata (így az oktatási rendszerben betöltött státusza alacsony). ▪ A közeli Mátészalka (távolsága közúton 21 km), Baktalórántháza (távolsága közúton 23 km) és Kisvárdra (távolsága közúton 25 km) városhálózatban betöltött szerepe magasabb fokú, mely Vásárosnaményra is hatással van.
Társadalom	
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Erős a lokálpatriotizmus, a helyi identitástudat. ▪ Pezsgő kulturális élet jelenléte. ▪ Sokrétű civil szféra, a civil szervezetek több területen is aktívak. ▪ Intenzív az együttműködés a civil szervezetek, az egyházak és az önkormányzat között. ▪ Jelentős társadalmi konfliktus nem érzékelhető a településen, a hátrányos helyzetű lakosság felzárkóztatására számtalan beavatkozás, program valósul meg. ▪ Viszonylag jó közbiztonság. ▪ Javuló foglalkoztatás. ▪ Aktív helyi média van jelen. ▪ Aktív testvérvárosi kapcsolatok fűződnek a településhez. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Vásárosnamény lakosságának egy része megélhetési nehézségekkel küzd, ami nem csak a munkanélküliséggel sújtott családokra jellemző. ▪ Magas a gazdaságilag inaktív lakosok aránya. ▪ Magas a hátrányos helyzetű lakosság aránya, a szegregált területek jelenléte. ▪ A település lakónépessége tendencia szerűen csökkenő. ▪ Csökkenő népességfejlődés (természetes szaporodás mértéke jelentős) és lassú öregedési folyamat indult el a városban. ▪ Növekszik a szelektív elvándorlás mértéke, erős a nagyvárosok vonzó hatása.

Vásárosnamény Város Településrendezési Tervéhez
HELYZETELEMZŐ, HELYZÉTÉRTÉKELŐ DOKUMENTUM

Erősség	Gyengeség
<ul style="list-style-type: none"> ▪ A megyei átlaghoz képest jobb képzettségi mutatók. ▪ Vásárosnamény város fontos ingázási célpont. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Foglalkoztatottak egy része alacsony jövedelemmel rendelkező és alacsony presztízsú munkát végeznek. ▪ A helyi munkaerő képzettségi szintjének megfelelő munkahelyek korlátozott számban állnak rendelkezésre a településen ▪ Újjonnan épített lakások aránya alacsony.
Humán infrastruktúra	
<ul style="list-style-type: none"> ▪ A legtöbb szolgáltatás esetében a szükséges infrastruktúra megfelelő. ▪ Széles körű és magas színvonalú egészségügyi (Kórház) és szociális szolgáltatások (Vásárosnaményi Humán Szolgáltató Központ) állnak a lakosság rendelkezésére. ▪ Egyházi intézményfenntartó(k) jelenléte a nevelés-oktatási szektorban (görög katolikus óvoda megjelenése). ▪ A szociális alapellátás széleskörű működése biztosított. ▪ Jól működő társulási intézményfenntartások (például Beregi Többcélú Kistérségi Önkormányzati Társulás és Vásárosnamény Város, valamint Jánd, Kisvarsány, Olcsva Községek Óvoda Fenntartó Társulása). ▪ A szolgáltatások egyenlő elérhetősége biztosított a város, illetve egyes szolgáltatások esetében a térség lakosai számára is. ▪ A közszolgáltatási intézmények belső és külső együttműködése intenzív. ▪ Működő e-közigazgatás, elektronikus ügyintézés lehetőségei adóttak. ▪ Infokommunikációs szolgáltatások elérhetősége és színvonala kedvező. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Egyes közintézmények infrastrukturális állapota nem megfelelő. ▪ A településen nem található felsőfokú oktatás és felsőoktatási intézmény vagy annak kihelyezett tagozata. ▪ Az önkormányzat befolyása egyes közszolgáltatások esetében a megváltozott fenntartói viszonyok miatt korlátozott (pl. köznevelés). ▪ A kieső szakemberek helyébe szakképzettséggel nem rendelkező közmunkások kerülnek. ▪ A kedvezőtlen demográfiai folyamatok kihívás elé állítják az oktatási, egészségügyi és szociális ellátórendszert.
Gazdaság	
<ul style="list-style-type: none"> ▪ A város közlekedés-földrajzi elhelyezkedése (M3 autópálya, határ közelség) jó. ▪ Gazdasági-munkaerő-piaci centrum funkciót tölt be a Vásárosnamény (a járási vállalkozások közel 50%-a itt működik, az egy lakosra jutó bruttó hozzáadott érték a duplája a járási értéknek). ▪ Az önfoglalkoztatás erős (egyéni gazdaságok és mikro vállalkozások). ▪ Néhány nagyobb foglalkoztató megjelenése a közelmúltban és a közeljövőben. ▪ A turisztikai attrakciók („Bereg-szíve” Üdülőközpont, Tisza-part, Szilva Termál és Wellness Fürdő, Tomcsányi – kastély, Atlantika-Vízvidámpark) fontos vonzerőt jelentenek, ami segítheti a gazdaság diverzifikációját. ▪ A határmenti fekvés elősegítheti a nemzetközi gazdasági kapcsolatok erősödését ▪ Aktív helyi gazdaságfejlesztési és befektetés-ösztönzési tevékenységet folytat az önkormányzat. Önkormányzati üzleti infrastruktúra fejlesztése. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Az egyik legjelentősebb gyár (A.R.J. Ruhagyár Zrt.) bezárása (2020. év). ▪ Az üzleti infrastruktúra hiányos, bár az elmúlt időszakban jelentős fejlesztések valósultak meg ebben a témakörben (üzleti infrastruktúra fejlesztés, közlekedési fejlesztések). ▪ Befektetők hiánya. ▪ A város az ország keleti, viszonylag periférikus, részén fekszik ▪ Alacsony a helyi gazdaság innovációs potenciálja, kifejezetten K+F tevékenységet végző szervezet nincs a városban ▪ Nincs kiemelkedő táji-természeti védett környezeti érték csak a térséggel együtt jelent potenciális erőforrást ▪ A KKV szektor abszorpciók képessége (a nagyfoglalkoztatók kivételével) alacsony. ▪ Vásárosnamény és a Vásárosnaményi járás turisztikai potenciálja alacsony kihasználtsággal és ismertséggel rendelkezik, hiányoznak a kiegészítő térségi szintű attrakciókkal való

Vásárosnamény Város Településrendezési Tervéhez
HELYZETELEMZŐ, HELYZETÉRTÉKELŐ DOKUMENTUM

Erősség	Gyengeség
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Az Önkormányzat vállalkozásbarát városfejlesztési politikája, Városmarketing. ▪ Jelentős az iparüzési adóból befolyó bevétel. ▪ Munkahelyteremtő és telephely-fejlesztési beruházások valósultak meg. ▪ A lakossági alapszolgáltatások spektruma lefed minden elvárható területet. 	<p>kapcsolódási pontok, a közös turisztikai desztináció menedzsment. A régebbi időszakokban jelentősebb turisztikai célpont volt a térség.</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Hiányosságok tapasztalhatók a tudástranzfert biztosító szereplők között.
Önkormányzati gazdálkodás, településfejlesztés	
<ul style="list-style-type: none"> ▪ A településfejlesztés, településüzemeltetés, vállalkozásfejlesztés, közösségfejlesztés feladatai kerülnek előtérbe. ▪ A normatív szabályozás helyébe a feladatalapú finanszírozás került bevezetésre. ▪ Takarékos és ésszerű gazdálkodás jellemző, az önkormányzat törekszik a pénzügyi egyensúly megteremtésére – a lakosság és a vállalkozások teherbíró képességének figyelembevételével. ▪ Országos és nemzetközi kapcsolatrendszerrel rendelkező városvezetés. ▪ Relatív magas iparüzési adóbevétel megléte. ▪ Önkormányzat és az általa irányított költségvetési szervek működése alapvetően zavartalan, a pénzügyi egyensúly fennáll, a befolyt önkormányzati bevételek és a rendelkezésre álló pénzkészlet biztosítja a kiadások fedezetét. Likviditási hiánnyal nem jellemezhető az Önkormányzat. ▪ Hatékony közmunkaprogram. ▪ Hasznosítható vagyonelemek. ▪ Kijánlható önkormányzati ipari területek. ▪ Mikrotérségi intézményfenntartó társulásokban való részvétel (Vásárosnamény Város, valamint Jánd, Kisvarsány, Olcsva Községek Óvoda Fenntartó Társulása). ▪ Vásárosnamény Város Önkormányzata tudatosan és hatékonyan törekszik a város gazdaságának segítésére, fejlesztésére. ▪ Önkormányzat törekvés az aktív helyi gazdaságfejlesztési és befektetés-ösztönzési tevékenységet megvalósítása. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Az önkormányzat intézmény-fenntartási és hatósági feladatköre jelentősen visszaszorult. ▪ Megszűnt az önkormányzat személyi jövedelemadóból való részesedése, az illetékbevételek elkerültek a várostól, valamint a beszedett gépjárműadó 40%-a marad a városonál. ▪ Relatív szűk humán kapacitás. ▪ A magánbefektetők hiányában a szükséges fejlesztések részben az önkormányzati gazdálkodást terhelik (például üzleti infrastruktúra fejlesztés, ipari park fejlesztés). ▪ Minimális idegenforgalmi adóbevétel. ▪ Az ingatlanállomány zömében felújításra érett. ▪ A helyi oktatási rendszerre a települési önkormányzat ráhatása csak áttételes. ▪ Az önkormányzati hivatali feladatok nagymértékben átkerültek a kialakított kormányhivatali rendszerbe.
Épített környezet	
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Vásárosnamény viszonylag szabályos alaprajzú, többutcs település. ▪ Vásárosnamény gazdag építészeti hagyománnyal rendelkezik, ami a XX. század eleji polgári városfejlődési korszakban gyökerezik. ▪ Vásárosnamény belvárosa gondozott, virágos zöldfelületekkel tagolt, a kihelyezett utcabútorok a helyi népművészet motívumaiból építkeznek. ▪ Az önkormányzati épületek jelentős része esetében felújítás történt ▪ Számos régészeti lelőhely és műemléki épület található. ▪ A megőrzött épített értékekben turisztikai potenciál rejlik. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Vásárosnamény településszerkezete erősen tagolt, amit jól jelez, hogy négy református és három katolikus templom tornya magasodik a város fölé. Négy kisebb településből (Vásárosnamény, Gergelyi, Ugornya, Vitka) és a több tanyasi településből (Károlyi-, Perényi, Kishegyi-, Berecz-, Gál-, Szolgabíró-) növekedett közigazgatási egyesítéssel városnyi településsé. Az egyes települések meglehetősen távol esnek a város központjától, Gergelyiugornya 2 km-re, Vitka 2 km-re. ▪ Az épületállomány állapota átlagosnak, vagy az alattinak tekinthető. Az ezredfordulót követően épület lakások viszont a 10%-ot sem érik el. A

Vásárosnamény Város Településrendezési Tervéhez
HELYZETELEMZŐ, HELYZÉTÉRTÉKELŐ DOKUMENTUM

Erősség	Gyengeség
	<p>folyamatos megújulás, átépülés tendenciája az 1990-es évektől észrevehetően lassul, ami jelentősen befolyásolja a település épített környezetének megítélését.</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Leromlott állapotú épületek a város délkeleti részén. ▪ Az alacsony komfortfokozatú lakások aránya viszonylag magas. ▪ Alulhasznosított barnamezős területek.
Táj és zöldfelületi rendszer	
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Kedvező turisztikai adottságok (Tisza, termál- és gyógyvíz). ▪ Magas erdőszültség. ▪ Kedvező adottságok a megújuló energiaforrások hasznosítására. ▪ Védett természeti értékek. ▪ Gazdag flóra- és faunavilág. ▪ A belterületi erdőfoltok elsősorban védelmi rendeltetésűek. ▪ Igényesen kialakított közparkok. ▪ A vitkai városrészben helyi védetség alatt álló platánfasor. ▪ A zöldfelületi ellátottság mennyiségi mutatói magasak. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Az árvízi és belvízi veszélyeztetettség magas. ▪ A szántóterületek minősége viszonylag alacsony. ▪ Az ökológiai hálózat elemei esetében korlátozott a tájhasználat. ▪ Sérülékeny vízbázis jelenléte. ▪ A zöldfelületek nem alkotnak rendszert, hálózatot, állapotuk egyes esetekben nem megfelelő.

SWOT analízis – Lehetőségek és veszélyek

Lehetőség	Veszély
Települési térségi szerepkör, hatósugár (Településhálózatban betöltött szerep)	
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Szabolcs – Szatmár – Bereg megye Nyírségi–Szatmári–Beregi város csoportjának (Nyírbátor, Mátészalka, Vásárosnamény, Fehérgyarmat, Baktalórántháza) erős és meghatározó településévé válik Vásárosnamény. ▪ Intenzívebbé válnak a gazdasági kapcsolatok mind a térségben, mind a határon túli kapcsolatrendszer erősödik. ▪ Erősödik Vásárosnamény logisztikai szerepköre. ▪ Településközi, járási együttműködések erősítése. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ A külső környezeti hatások, belső konfliktusok miatt elmarad, nem folytatódik a város megújulása. ▪ Vásárosnamény vonzáskörzete csökken. ▪ A 2021-2027 közötti időszak területfejlesztési dimenziói várostérségekben kerülnek lefektetésre. Általános osztályozásként a meghatározó nagyvárosok (mint egy-egy régió gazdasági, kulturális központjai) és az azok erőterében lévő nagy-, kis- és külvárosok egységét, illetve a várostérségeket tekinti az Európai Unió szakpolitika alap területi egységeknak, dimenzióknak. Vásárosnamény nem tudja megfelelő hatékonysággal menedzselni várostérségét. ▪ Szuburbanizációs, agglomerációs folyamatok nem terjednek ki a településre. ▪ A határon átnyúló kapcsolatok nem teljesednek ki.
Társadalom	
<ul style="list-style-type: none"> ▪ A város saját identitásának erősítése. Az élő települési hagyományok, határozott településkarakter (Bereg Szíve) ápolása, sikeres marketizálása. ▪ A turisztikai térképen történő markánsabb (újra) megjelenés. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ A népesség további öregedése. ▪ A természetes fogyás és az elvándorlás folytatódása. ▪ A vonzáskörzet elnéptelenedése. ▪ Romák által magas arányban lakott térségek övezik Vásárosnaményt.

Vásárosnamény Város Településrendezési Tervéhez
HELYZETELEMZŐ, HELYZÉTÉRTÉKELŐ DOKUMENTUM

Lehetőség	Veszély
<ul style="list-style-type: none"> ▪ A nehéz szociális helyzetben lévők célzott támogatása, a szociális gondoskodás fejlesztése. ▪ A társadalmi szolidaritás és kohézió erősítésének, a kirekesztődés megelőzésének, az esélyek javításának igénye, kényszere nő. ▪ Az életmódváltás, fenntarthatóság elvének erkölcsi normává válása. ▪ Az egészség fontosságának felértékelődése, egészségtudatos magatartás elterjedése. ▪ A kvalifikált fiatalabb nemzedék helyben tartása településfejlesztési húzóerő lehet. ▪ Sikeres településmarketing, város és a gazdasági fejlődése vonzóvá teszi Vásárosnaményt. ▪ Sportolási lehetőségek további fejlesztése. ▪ A falvakból városokba munkavállalói céllal való odavándorlás. ▪ Javuló képzettségi szint. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ A helyi gazdaság erősödésének hiányában a munkanélküliség problémája fennmarad. ▪ A tartós munkanélküliség és azzal összefüggő szociális bajok erősödnek egyes társadalmi rétegek tekintetében. ▪ A lakosság polarizáltsága nő, jelentős korlátozó tényezővé válik. ▪ Szociálisan hátrányos, sok esetben a jogkövető magatartásra képtelen társadalmi réteg növekvő aránya. ▪ Az elmagányosodás, bizalmatlanság fokozódása. ▪ A közeli megyeszékhelyek és régióközpontok (Debrecen és Nyíregyháza) elszívó hatása erősödik. ▪ A civil szervezetek egymás közötti együttműködésének hiánya. ▪ A térségében a verseny és nem a kooperáció válik dominánssá. ▪ A helyi kohézió ellen ható globalizációs folyamatok erősödése. ▪ A civil szervezetek tevékenységének ellehetetlenülése a jogszabályi környezet változásával.
Humán infrastruktúra	
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Az alkonygazdaság fejlesztése, szolgáltatásainak bővítése. Egyházak és civil szervezetek további aktív szerepvállalásának erősítése, ösztönzése az alkonygazdaságban. ▪ A megváltozott munkaképességűek ellátása. ▪ Az idősek, betegek átmeneti ellátásának fejlesztése. ▪ A mentálhigiénés segítségnyújtás fejlesztése. ▪ A középületek akadálymentesítése minden rekonstrukciónál. ▪ A gazdaság- és vállalkozásfejlesztési funkciók erősödése, városmarketing. ▪ Megújuló energiahasznosítás iránti igény növekedése (energiafüggőség oldása a rentábilis intézményüzemeltetés érdekében). ▪ Az állami szintű szabályozásnak köszönhetően a városi szinten nyújtott közszolgáltatások köre bővül, finanszírozásuk javul és ezáltal színvonaluk is emelkedik. ▪ A nevelés-oktatási intézmény-rendszerben az egyházak és civil szervezetek további aktív szerepvállalásának erősítése, ösztönzése. ▪ A középfokú szakképzés portfóliójának tisztítása, piacképes szakmák oktatása. ▪ Az elektronikus közszolgáltatások iránti igény növekedése. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ A közeli gravitációs központok (megyeszékhelyek: Nyíregyháza és Debrecen) elszívó hatása a humán erőforrásra. ▪ További feladatelvonás az intézményrendszer egyes elemeinek elsorvadását eredményezheti. ▪ A jelenleg térségi szinten (mikrotérségi társulási formában) működő feladatellátás beszűkülése. ▪ A kedvezőtlen demográfiai folyamatok az oktatási intézményekben fölösleges, az egészségügyi és szociális intézményekben hiányzó kapacitásokat generálhatnak. ▪ A helyi adóbevételek csökkenése, egyes adónemek központi elvonása a helyi önkormányzatoktól. ▪ A várostérségi alapú fejlesztési dimenzió (mint a 2021-2027 közötti fejlesztési ciklus területfejlesztési alapegységei) miatt részleges ellenérdekek esetleges felmerülése a járási központ / várostérségi központ és a járás / várostérség többi települése között. ▪ A város szükségleteinek, igényeinek alulreprezentáltsága az országos/megyei/járási fejlesztési elképzelések között.
Gazdaság	
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Vásárosnamény tökevonó képességének javulása az autópálya és a határ(ok) közelsége miatt. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ A szomszédos országok olcsóbb munkaerejének tőkeelszívó hatása. ▪ Jogszabályi környezet változása miatt befektetések elmaradása.

Vásárosnamény Város Településrendezési Tervéhez
HELYZETELEMZŐ, HELYZETÉRTÉKELŐ DOKUMENTUM

Lehetőség	Veszély
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Az ukrán határ közelsége, a város a Beregi agglomerációs tengely része (Beregszász-Vásárosnamény). ▪ Az M3 autópálya növeli a térbeli helyzetből adódó előnyöket, javítja a város tőkevonzó képességét. ▪ A határon átnyúló gazdasági kapcsolatok felerősödnek. ▪ Az Ipari Parkba új vállalkozások települnek be. ▪ Az eddig nem kellően kiaknázott K+F+I potenciál megjelenése Vásárosnaményban. ▪ Munkaerő mobilitás ösztönzését szolgáló hivatásforgalmi kerékpárút fejlesztések a szomszédos településekkel együttműködve. ▪ K+F+I tevékenységek ösztönzése (az infokommunikációs technológia, a magas hozzáadott értéket képviselő technológiai iparágak bevonása). ▪ A partnerségek erősítése, intenzívebbé tétele. ▪ A lakosság képzettségi szerkezetének gazdasági igényekhez igazítása. ▪ A város turisztikai adottságainak a lehető legnagyobb fokú kihasználása, a célirányos összefogás és együttműködés fokozása a szereplőkkel, az attrakciók és a programkínálat bővítésével. ▪ A gyógy-, a vízi, valamint a kulturális és örökségturizmus előtérbe kerülése, az idegenforgalom szezonálisának csökkenése. ▪ Az önkormányzat számára rendelkezésre álló viszonylag korlátozott eszközök segítségével a foglalkoztatási lehetőségek bővítésének elősegítése (értékteremtő közmunka). ▪ A helyi KKV támogatás lehetősége az önkormányzati Európai Uniói források segítségével. ▪ Elterjednek az alternatív mezőgazdasági tevékenységek. ▪ A gazdasági együttműködések (integrátor szervezetek, új típusú szövetkezetek) szerepe felértékelődik. ▪ Önfoglalkoztatás, önfenntartás ösztönzése, szociális szövetkezetek támogatása. ▪ Magas hozzáadott értéket képviselő vállalkozások megtelepülésének támogatása. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ A kiskereskedelmi tevékenység keresleti és kínálati viszonyainak kedvezőtlen alakulása. ▪ Csökkenő befektetői érdeklődés Magyarország és Kelet-Közép-Európa iránt, illetve országos vetületben csökkenő befektetői érdeklődés Kelet-Magyarország és Szabolcs-Szatmár-Bereg megyei iránt. ▪ A határon túl gazdasági kapcsolatok nem erősödnek meg. ▪ Turisztikai fejlesztések a vonzerők összekapcsolásának elmaradása. ▪ A külső makrogazdasági feltételek nehézsége, negatív gazdasági klíma akadályozó feltételek. ▪ Megyebeli erős versenytársak és a közeli megyeszékhelyek (Debrecen és Nyíregyháza) jelenléte csökkentik a város iránti befektetői szándékok felerősödését. ▪ Az országos fejlesztési prioritások iránya – tudás, innováció-orientáltság – nem kedvező a városnak. ▪ Az európai uniós források tekintetében élesedő verseny várható. ▪ A munkaerő alacsony képzettségi szintje miatt nem telepedik meg magas hozzáadott értékű ágazat. ▪ Az ipari területekre nem települnek be újabb vállalkozások. ▪ A helyi vállalkozások nem tudnak külső forrást szerezni. ▪ A helyi foglalkoztatási paktum az adott pályázati forrás felhasználását követően ellaposodik, nem váltja be a hozzá fűzött reményeket. ▪ K+F+I potenciál hiánya a gazdasági környezetben A különbségek növekedése a járásközpont és a környező település között. ▪ A város szükségleteinek, igényeinek alulreprezentáltsága az országos/megyei/járásai fejlesztési elképzelések között.
Önkormányzati gazdálkodás, településfejlesztés	
<ul style="list-style-type: none"> ▪ További sikeres városmarketing tevékenység; Vásárosnamény még inkább vonzó célponttá válik a befektetők körében. ▪ Az – intézményfenntartóiból gazdaságfejlesztői és területfejlesztési szerepkörrel törvényi szabályozással felruházott – önkormányzat decentralizált gazdaságfejlesztés fontos helyi szereplőjévé válik. ▪ Az értékteremtő közmunkaprogram folytatása, erősítése. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Az önkormányzatok feladat- és hatásköre kedvezőtlenül alakulhat. ▪ Az önkormányzatok állami forrásai/ támogatásai csökkennek. Egyes helyi adónemek központi elvonása súlyosan érintheti az önkormányzati költségvetés bevételi oldalát. ▪ Az önkormányzat állami költségvetésből történő finanszírozásának csökkenése miatt a rendelkezésre álló fejlesztési forrásokat a működésre kell fordítani.

Vásárosnamény Város Településrendezési Tervéhez
HELYZETELEMZŐ, HELYZÉTÉRTÉKELŐ DOKUMENTUM

Lehetőség	Veszély
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Foglalkoztatási paktum, és annak hathatós folytatása. ▪ A területfejlesztési feladatok a szubszidiaritás és az arányosság elvének megfelelő elvégzése. ▪ Az önkormányzati beavatkozások a magáneros beruházások számának növekedését eredményezhetik. ▪ Településrendezési szerződésekben rejlő lehetőségek kihasználása. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ A kormányzati adópolitika átalakítása miatt az adóbevételekkel történő gazdálkodás megváltozott, további adóelvonás várható a Kormányzat részéről az önkormányzati szektortól.
Épített környezet	
<ul style="list-style-type: none"> ▪ A város arculatához illeszkedő beépítések. ▪ Magáneros építkezések és felújítások számának növekedése. ▪ A vidéki életkörülmények felértékelődése. ▪ Kulturális és örökségturizmus jelentőségének növekedése. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Elvándorlás fokozódása. ▪ Kihasználatlanság miatt jelentkező amortizáció. ▪ Az európai uniós források tekintetében élesedő verseny.
Táj és zöldfelületi rendszer	
<ul style="list-style-type: none"> ▪ A természetközeli turizmus szerepe felértékelődik. ▪ Kedvező természetföldrajzi fekvés (folyók, erdő stb.) változatos tájhasználati lehetőségek. ▪ A Szatmár-Bereg kultúrtáj része, különleges táji értékekkel, rekreációs funkciókkal bíró övezet. ▪ Védett természeti területek, ökológiai hálózat, tájképvédelmi szempontból kiemelten kezelendő terület. ▪ Kiváló termőhelyei adottságú erdőterületek. ▪ Rekreációs tevékenységek iránti igény nő 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Magas árvíz- és belvíz veszélyeztetettség. ▪ Klímaváltozás okozta negatív hatások. ▪ A természeti-környezeti értékek (élővizek, növény- és vadállomány) károsodása az ökológiai szemlélet hiányában. ▪ Fokozódó antropogén tevékenység. ▪ Térségi komplex tájrehabilitációt igénylő terület. ▪ Sérülékeny vízbázis mennyiségi és minőségi mutatóinak romlása természetes vagy antropogén hatásra. ▪ Klímaváltozás okozta negatív hatások. ▪ Nem helybeli használók növekedése miatti degradáció.

3.1.3. A településfejlesztés és - rendezés kapcsolata

A 314/2012. (XI. 8.) Kormányrendelet rendelkezik a településfejlesztési és településrendezési eszközök tartalmáról és azok összefüggéseiről. A rendelet 3.§ szerint:

„(4) A koncepció és a településszerkezeti terv egymással tartalmi összhangban készül.

(5) A stratégia a koncepcióval összhangban, a településszerkezeti terv figyelembevételével kerül kidolgozásra.

(6) A helyi építési szabályzat a településszerkezeti tervvel összhangban – a tervezett változások időbeli ütemezésének figyelembevételével – készül.”

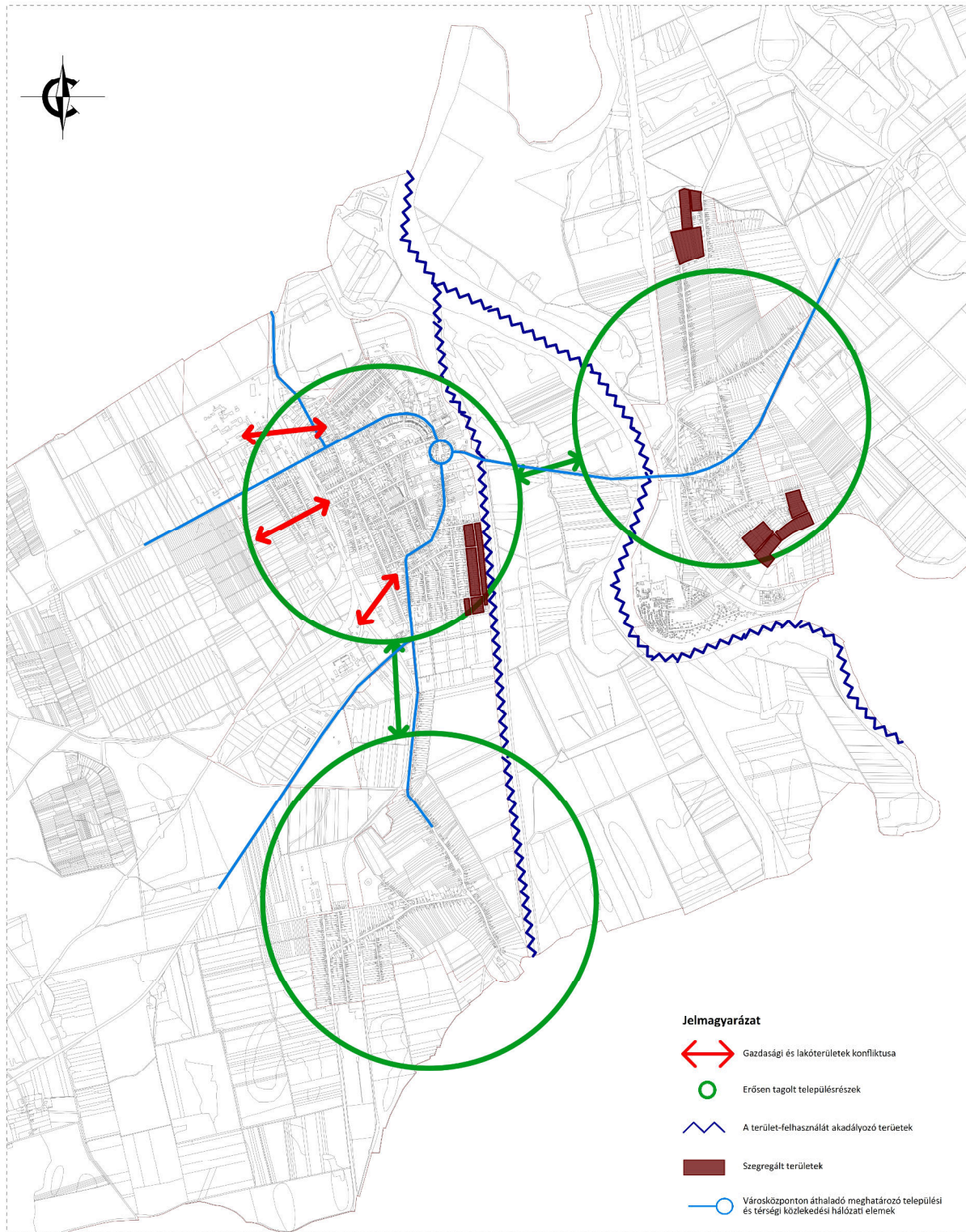
A település fejlesztés tartalmazza mindazon beavatkozási pontokat, elképzeléseket, melyek a település közép- és hosszú távú tervezett elképzeléseinek eredménye. A fejlesztés elképzelhetetlen rendezés nélkül. A fejlesztéssel kijelölt területek településszerkezetbe illesztése, a beépítés paramétereinek, feltételeinek meghatározása a rendezés, amelyek közvetlen és állandó kapcsolatban vannak. A fejlesztés és rendezés kapcsolata nem egyirányú, hanem oda-vissza irányú folyamat, ahol a fejlesztésnél elképzelt fejlesztések rendezési megvalósítása sokszor a környezetet is megváltoztatja, melynek rendezése viszont a fejlesztési elképzelés nélkül megvalósíthatatlan.

A helyzetértékelés alapján azonosíthatók azok a lehetséges módosítási szükségletek, amelyek által biztosíthatók a tervezett fejlesztések feltételei. Ezek közül a legnagyobb változást az alábbiak jelentik:

- gazdasági területek bővülés a város északi és déli részén, a tervezett közlekedési folyosók mentén,
- idegenforgalmi és turisztikai területek a Szénaréti tó környezetében,
- lakóterületi fejlesztések a belterülethez közvetlenül kapcsolódó zártkerti területeken, illetve az alulhasznosított belterületi tömbök belsejében,
- közlekedési folyosó gyűrűje a település belterületi határának közelében.

3.2. PROBLÉMA ÉS ÉRTÉKTÉRKÉP

3.2.1. Problématérkép

(Forrás: saját szerkesztés)

3.2.2. Értéktérkép

(Forrás: saját szerkesztés)

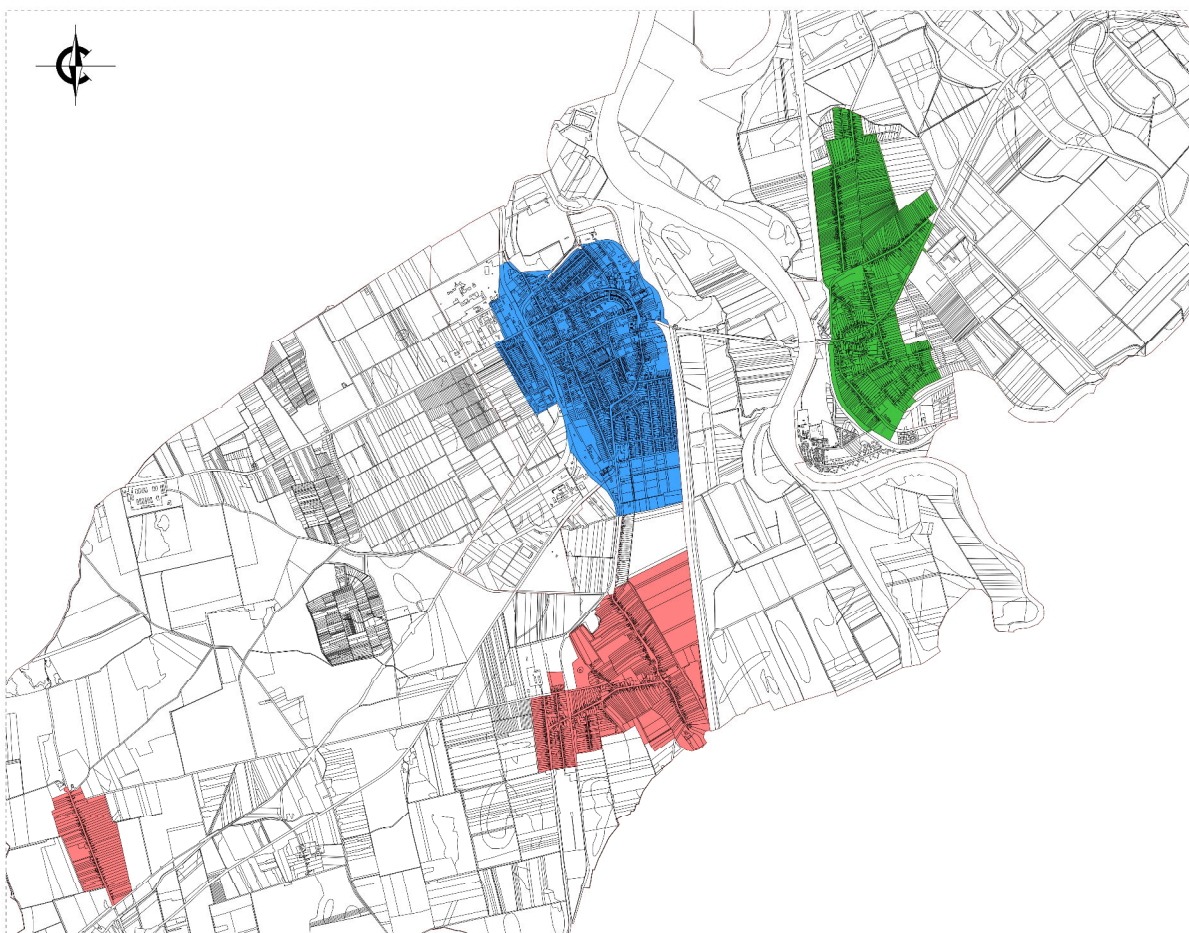
3.3. ELTÉRŐ JELLEMZŐKKEL RENDELKEZŐ TELEPÜLÉSRÉSZEK

3.3.1. A településrészek kijelölése, pontos lehatárolása, a lehatárolás indoklása, térképi ábrázolása, a lehatárolt településrészek rövid bemutatása

A lehatárolás alapját a település sajátos története adja, ugyanis a mai várost 1979-ben hozták létre Vásárosnamény, Gergelyugornya és Vitka települések egyesítésével, amelyek teljesen különállóak voltak és egymástól viszonylag távol helyezkedtek el. Ez az oka annak, hogy a városrészek lehatárolása is csak mozaikosan történhet. Az alábbi három városrészek lefedik a város belterületét:

1. **Vásárosnamény,**
2. **Gergelyugornya,**
3. **Vitka és Perényi tanya.**

Vásárosnamény városrészei (áttekintő térkép)

(Forrás: saját szerkesztés)

A népességszámot tekintve mindegyik városrészben jelentős csökkenés történt 2001 és 2011 között, arányaiban Gergelyugornya esetében volt a legnagyobb, több mint 12%-os.

A lakónépesség kor szerinti megoszlásában nincs nagy különbség az egyes városrészek között, mindenhol a városi átlaghoz közelítenek az értékek, amelyek összességében az előregedés folyamatát támasztják alá 2001-hez viszonyítva. A legfeljebb általános iskolai végzettséggel

rendelkezők aránya is hasonlóan alakul, csak Perényi-tanya önálló adatai térnek el jelentős mértékben a városi átlaghoz képest. A felsőfokú végzettséggel rendelkező 25 évesnél idősebb lakosok aránya azonban Vásárosnaményban lényegesen magasabb, mint a többi városrészben. A népesség iskola végzettségét tekintve a tendenciák egyértelműen pozitívak 2001 és 2011 között.

A lakások komfortfokozata tekintetében megállapítható, hogy Vásárosnamény városrészben a legkedvezőbb a helyzet, a gergelyiugornyai és vitkai állapot ehhez közelít – 2001 óta elsősorban itt történtek pozitív változások. A legkevésbé komfortos lakóingatlanok a Perényi-tanyán találhatóak.

„A hivatalos statisztikáról” szóló 2016. évi CLV. törvény a Központi Statisztikai Hivatal feladatai közé sorolja a népesség adatainak összeírása céljából időszakonként törvényben meghatározott módon népszámlálás, illetve mikrocenzus végrehajtását és az ezekből származó adatok közzétételét. Országos és átfogó népszámlálás a 2011. évben történt. Egyes városrészekre vonatkozó Központi Statisztikai Hivatal által biztosított adatsorok is a 2011. évi census (illetve az azt megelőző, 2001. évi census) eredményeire támaszkodnak. „A településfejlesztési koncepcióról, az integrált településfejlesztési stratégiáról és a településrendezési eszközökről, valamint egyes településrendezési sajátos jogintézményekről” szóló 314/2012. (XI. 8.) Korm. rendelet 30. § (5) bekezdés a) pontja szerint a KSH elvégzi a településrészek lehatárolását, és táblázatban átadja az önkormányzatnak a településrészek jellemzésére szolgáló 2011. évi népszámlálási adatokat. A városrészek jellemzésére fentiek alapján a 2011. évi census megállapításai állnak rendelkezésre.

Városrészek főbb adatai

Mutató	Vásárosnamény összesen		Vásárosnamény (1. városrész)		Gergelyi-ugornya (városrész 2.)		Vitka és Perényi-tanya (városrész 3.)	
	2001	2011	2001	2011	2001	2011	2001	2011
Lakónépesség száma	9075	8471	5872	5549	1726	1513	1464	1405
0-14 évesek aránya	19,1	14,7	19,1	15,0	20,0	15,0	18,4	13,2
15-59 évesek aránya	64,2	64,1	66,5	64,1	59,9	62,7	60,1	64,2
60-X évesek aránya	16,7	21,2	14,5	20,9	20,1	22,3	21,5	22,7
Legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők aránya az aktív korúakon (15-59 évesek) belül	26	15,9	23,5	14,3	27,1	18,5	35,7	27,1
Felsőfokú végzettségűek a 25 éves és idősebb népesség arányában	11,6	17,0	15,3	20,1	5,6	12,5	5,3	7,1
Lakásállomány (db)	3147	3331	2054	2211	572	578	511	541
Alacsony komfort fokozatú lakások aránya	16,3	7,8	11,6	6,6	25,0	8,8	24,3	15,7
Rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya az aktív	53,8	44,7	51,8	44,4	58,2	46,6	56,8	46,5

Vásárosnamény Város Településrendezési Tervéhez
HELYZETELEMZŐ, HELYZETÉRTÉKELŐ DOKUMENTUM

Mutató	Vásárosnamény összesen		Vásárosnamény (1. városrész)		Gergelyi-ugornya (városrész 2.)		Vitka és Perényitánya (városrész 3.)	
	2001	2011	2001	2011	2001	2011	2001	2011
korúakon (15-59 évesek) belül								
Legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők és rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya az aktív korúakon belül	20,2	11,1	17,7	10,3	22,9	14,0	27,5	16,9
Foglalkoztatottak aránya a 15-64 éves népességben belül	43,5	51,4	45,6	51,5	39,4	49,6	39,4	49,8
Foglalkoztatott nélküli háztartások aránya	41,5	38,6	37,8	37,6	47,4	42,3	48,9	42,6

(Forrás: KSH 2001. és 2011. évi népszámlálási adatok)

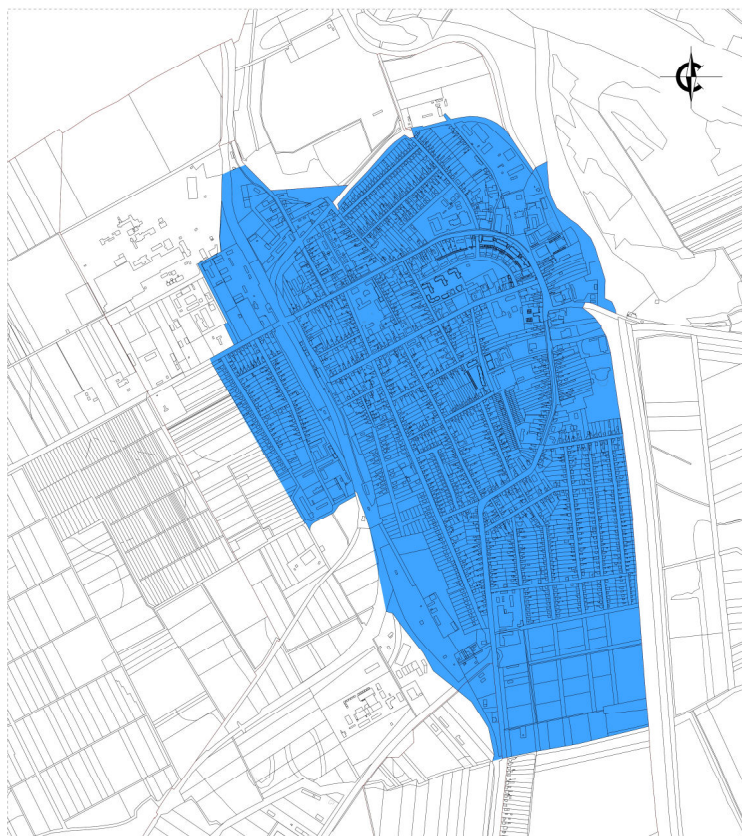
3.3.1.1. Vásárosnamény (1. városrész)

A legnagyobb népességű Vásárosnamény városrészben koncentrálódik a városi szolgáltatások 90%-a. Itt működik – a Gergelyugornyán és Vitkán található általános iskolákat, óvodákat és orvosi rendelőket leszámítva – a települési közszolgáltatások összessége, valamint a vállalkozások és a kiskereskedelmi létesítmények többsége, illetve a város három gyógyszertára is. A városrész adottságai turisztikai szempontból is kiemelkedőek: a kulturális örökség mellett itt kapott helyet a Szilva Termál- és Wellness fürdő is.

A 2011. évi népszámlálási adatok alapján Vásárosnamény városrész lakónépességének a száma 5549 fő, a városrész korstruktúrája öregedő, a lakónépségen belül a 0-14 évesek aránya mindössze 15%, a 15-59 évesek aránya 64,1%, a 60 év feletti aránya 20,9%. Kedvezőtlen tendencia, hogy 2001-hez képest az idősök aránya több mint 6 százalékponttal nőtt a másik két korcsoport rovására.

Vásárosnamény városrészben csaknem 10%-kal nőtt a lakásállomány (2211 db), amelyeknek mindössze 6,6%-a alacsony komfortfokozatú – ez 5 százalékpontos csökkenést jelent 2001-hez képest. A komfort nélküli, félkomfortos és szükséglakások aránya 6,1%, az egy szobás lakások aránya a lakott lakásokon belül 6,9%.

Vásárosnamény városrész (1. városrész térkép)

(Forrás: saját szerkesztés)

3.3.1.2. Gergelyugornya (2. városrész)

A második legnagyobb városrész az 1513 fős népességű Gergelyugornya, amely a város üdülőterülete a Tisza jobb partján. A városrész vonzerejének csökkenését jelzi, hogy több mint 12%-kal csökkent a lakónépesség. Gergelyugornya korstruktúrája ugyancsak öregedő, a lakónépségen belül a 0-14 évesek aránya mindössze 15%, a 15-59 évesek aránya 62,7%, a 60

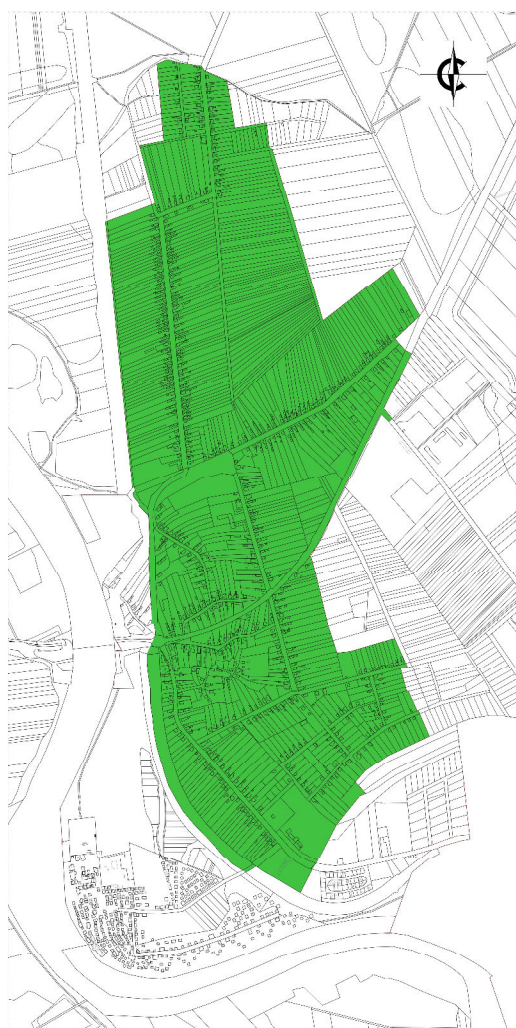
év feletti aránya 22,3%. Kedvező, hogy ebben a városrészben munkavállalási korú népesség aránya növekedett.

Jóllehet a lakosság iskolai végzettsége jelentősen javult, még mindig elmarad a városi átlagtól. A városrészben a legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők aránya az aktív korúakon belül 18,5%, míg a felsőfokú végzettségűek aránya a 25 éves és idősebb népességben belül 12,5%.

Gergelyugornya 578 db-os lakásállományának 8,8%-a alacsony komfortfokozatú. A komfort nélküli, félkomfortos és szükséglakások aránya 6,8%, az egy szobás lakások aránya itt a legkedvezőbb a városban (2,6%).

A közszolgáltatások közül a településrészen egy orvosi rendelő, egy fogorvosi rendelő, egy általános iskola, és egy óvoda érhető el a lakosság számára. Gazdasági szempontból meghatározó a Tisza-parti üdülőövezet, valamint a kapcsolódó attrakciók (szabad strand, Atlantika Vízi Vidámpark), aminek köszönhetően nemcsak a lakosságot kiszolgáló kiskereskedelmi tevékenység van jelen a városrészben, hanem az üdülőterülethez kapcsolódó időszakos szolgáltatástípusok is. Ennek köszönhetően itt található a város turisztikai vállalkozásainak csaknem fele, és a magán szálláshelyek nagy része. A közösségi funkciót betöltő játszótér jelenleg a temető közelében található, áthelyezése az Óvoda utcára indokolt.

Gergelyugornya városrész (2. városrész térkép)

(Forrás: saját szerkesztés)

3.3.1.3. Vitka és Perényi tanya (3. városrész)

Vitka Vásárosnamény városrésztől délre, a 4117. és a 4119. j. út mentén található, közel a tervezett elkerülő és összekötő utakhoz, így elhelyezkedése kiváló lehetőséget nyújt gazdasági hasznosítás terület kialakítására – megfelelő távolságban a lakóterületektől. Az 1979-ig önálló település lakónépessége 1191 fő. A 214 lakosú Perényi-tanya a 41. sz. főúttól északra, a városközponttól mintegy 10 km-re található. A két terület társadalmi mutatói nagy eltéréseket mutatnak, ezért külön is bemutatásra kerülnek az alábbi táblázatban.

Vitka és Perényi-tanya városrész társadalmi mutatói

Mutató megnevezése	Vitka és Perényi-tanya	Vitka	Perényi-tanya
Lakónépesség száma	1405	1191	214
0-14 évesek aránya	13,2	13,7	12,6
15-59 évesek aránya	64,2	65,8	62,6
60-X évesek aránya	22,7	20,5	24,8
Legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők aránya az aktív korúakon (15-59 évesek) belül	27,1	16,1	38,1
Felsőfokú végzettségűek a 25 éves és idősebb népesség arányában	7,1	11,7	2,5
Lakásállomány (db)	541	463	78
Alacsony komfort fokozatú lakások aránya	15,7	10,6	20,8
Rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya az aktív korúakon (15-59 évesek) belül	46,5	42,9	50,0
Legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők és rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya az aktív korúakon belül	16,9	9,1	24,6
Foglalkoztatottak aránya a 15-64 éves népességen belül	49,8	54,4	45,1
Foglalkoztatott nélküli háztartások aránya	42,6	36,8	48,3
Alacsony presztízsű foglalkoztatási csoportokban foglalkoztatottak aránya	53,7	44,5	62,9
A gazdaságilag nem aktív népesség aránya lakónépességen belül	57,6	56,3	58,9
Munkanélküliek aránya (munkanélküliségi ráta)	16,2	11,9	20,5
Tartós munkanélküliek aránya (legalább 360 napos munkanélküliek aránya)	7,1	6,2	8,0
A komfort nélküli, félkomfortos és szükséglakások aránya a lakott lakásokon belül	13,9	8,3	19,4
Egyszobás lakások aránya a lakott lakásokon belül	10,3	3,8	16,7

(Forrás: KSH 2011. évi népszámlálási adatok)

Összefoglalóan kijelenthető, hogy Vitka a legtöbb szempontból a városi átlaghoz közelít, kivételt elsősorban a legmagasabb iskolai végzettség jelent, ebből a szempontból ugyanis inkább kedvezőtlen a népesség összetétele. Ezzel szemben a Perényi-tanya lakossága sok tekintetben hátrányos helyzetet mutat:

- az egyszobás, illetve az alacsony komfortfokozatú lakások magas aránya miatt kedvezőtlenek a lakhatási körülmények,

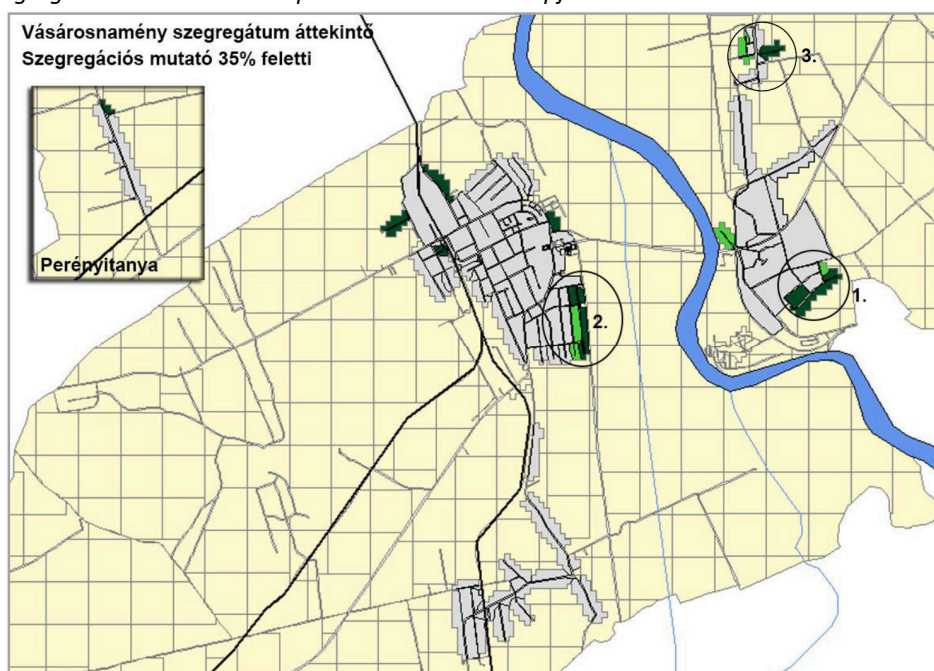
- magas a munkanélküliségi ráta (20%),
- és rendkívül alacsony a lakosság iskolai végzettsége.

Közszolgáltatásokból a településrészen egy orvosi rendelő, egy általános iskola és egy óvoda található. Az épített környezet szempontjából fontos a két műemléki védelem alatt álló épület (római katolikus templom, lakóház).

3.3.2. Szegregált vagy szegregációval veszélyeztetett területek lehatárolása, térképi ábrázolása és helyzetelemzése (potenciális akcióterületek)

A szegregátumok és a szegregációval veszélyeztetett területek lehatárolását a 314/2012. (XI. 8.) Korm. rendelet 10. mellékletében meghatározott módszertan szerint a KSH végezte el a 2011. évi népszámlálási adatok alapján, az ún. szegregációs mutató kiszámításával.

Vásárosnamény szegregátumai a 2011. évi népszámlálási adatok alapján

(Forrás: KSH)

Járásszékhely esetében azok a legalább 50 lakossal rendelkező területek nyilvánulnak szegregátumnak, ahol a legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők és rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya az aktív korúakon belül eléri, illetve meghaladja a 35%-ot, míg a szegregációval veszélyeztetett területek esetén az érték 30% és 35% közé esik. A térkép sötétzöld színnel, valamint számmal jelöli a szegregátumokat, míg a világoszöld színnel jelölt területeket szegregációs folyamatok veszélyeztetik. A kartogram olyan területeket is megjelöl, amelyek eleget tesznek ugyan a szegregációs mutató kritériumának, de az alacsony népességszámuk miatt mégsem tekinthetők valódi szegregátumoknak. A KSH adatszolgáltatása alapján két szegregátum, illetve egy szegregációval veszélyeztetett terület azonosítható:

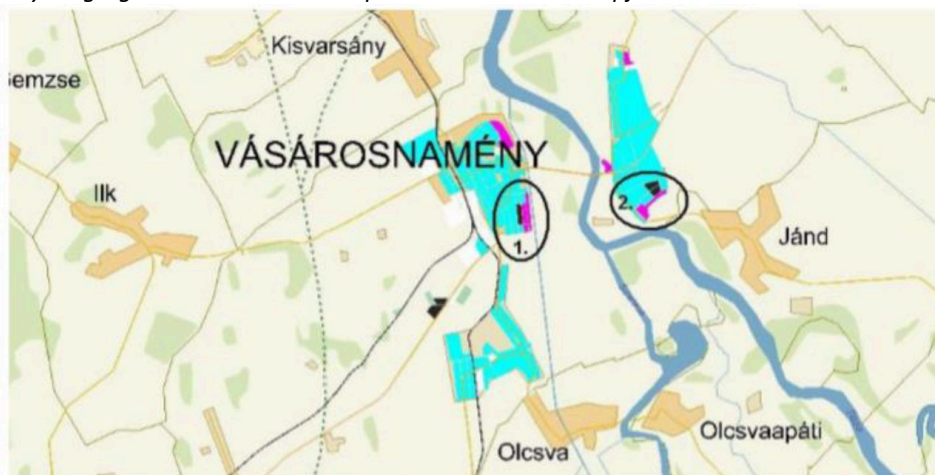
1. Gergelyugornya déli részén (Iskola út - Darvas út - Juhász Gyula út déli oldala - Viola utca keleti oldala a Darvas útig),

2. Vásárosnamény városrész délkeleti részén (Heltai Gáspár út - Széchenyi út - Eötvös út - Kraszna út keleti oldala - Kraszna út nyugati oldala a Váci Mihály utcáig),

3. Gergelyugornya északi részén (Nefelejcs utca nyugati oldala - belterületi határ).

Mindhárom terület megjelent már a 2001-es szegregációs térképeken is, kiterjedésük kismértékben nőtt, de ennek elsődleges – és pusztán statisztikai – oka a szegregációs mutatók határértékeinek változása, nem pedig tényleges folyamatok.

Vásárosnamény szegregátumai a 2011. évi népszámlálási adatok alapján

(Forrás: KSH)

Vásárosnamény szegregátumainak főbb adatai a 2011. évi népszámlálási adatok alapján

Mutató megnevezése	Vásárosnamény	1. szegregátum	2. szegregátum	3. szegregációval veszélyeztetett terület
Lakónépesség száma	8471	146	250	53
0-14 évesek aránya	14,7	24,7	28,0	35,8
15-59 évesek aránya	64,1	63,0	58,8	64,2
60-X évesek aránya	21,2	12,3	13,2	0,0
Legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők aránya az aktív korúakon (15-59 évesek) belül	15,9	53,3	57,1	44,1
Felsőfokú végzettségűek a 25 éves és idősebb népesség arányában	17,0	11,1	6,8	0,0
Lakásállomány (db)	3331	35	67	13
Alacsony komfort fokozatú lakások aránya	7,8	14,3	29,9	15,4
Rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya az aktív korúakon (15-59 évesek) belül	44,7	70,7	68,0	76,5
Legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők és rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya az aktív korúakon belül	11,1	45,7	44,9	32,4

Vásárosnamény Város Településrendezési Tervéhez
HELYZETELEMZŐ, HELYZETÉRTÉKELŐ DOKUMENTUM

Mutató megnevezése	Vásárosnamény	1. szegregátum	2. szegregátum	3. szegregációval veszélyeztetett terület
Foglalkoztatottak aránya a 15-64 éves népességen belül	51,4	28,6	31,0	23,5
Foglalkoztatott nélküli háztartások aránya	38,6	52,5	50,6	41,7
Alacsony presztízsű foglalkoztatási csoportokban foglalkoztatottak aránya	37,2	46,4	73,5	75,0
A gazdaságilag nem aktív népesség aránya a lakónépességen belül	57,3	79,5	77,6	71,7
Munkanélküliek aránya	14,1	6,7	12,5	46,7
Tartós munkanélküliek aránya (legalább 360 napos munkanélküliek aránya)	7,2	3,3	5,4	20,0
A komfort nélküli, félkomfortos és szükséglakások aránya a lakott lakásokon belül	6,8	14,3	30,2	16,7
Egyszobás lakások aránya a lakott lakásokon belül	5,9	5,7	22,2	8,3

(Forrás: KSH)

3.3.3. Egyéb szempontból beavatkozást igénylő területek lehatárolása, térképi ábrázolása és helyzetelemzése (potenciális akcióterületek)

A hatályos ITS-ben rögzített akcióterületeken túl újabbakat a dokumentum nem jelöl ki, a meglévőket nem módosítja.